

† CASIAN
ARHIEPISCOPUL DUNĂRII DE JOS

ÎNVIEREA DOMNULUI
– IZVORUL SĂNĂTĂȚII NOASTRE

PASTORALĂ
LA ÎNVIEREA DOMNULUI

GALAȚI, 2020

† CASIAN
*din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscopul Dunării de Jos,*

*Preacuvioșilor și preacucernicilor părinți,
cinului monahal și tuturor dreptmăritorilor creștini
din Arhiepiscopia noastră,
har, milă, pace și putere în credință
din Izvorul vieții veșnice la Învierea Mântuitorului,
iar de la noi arhierescă binecuvântare.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

*„Nu vă temeți“, „Bucurați-vă“, de
Învierea Domnului!*

(Matei XXVIII, 5; 9; 10)

Iubiți frați și surori în Domnul,

Învierea Mântuitorului este Taina vieții veșnice mai puternică decât moartea, pentru că El, cu propria moarte, pe care a „gustat-o“ în Sfântul Său Trup, a biruit-o, a omorât-o, a nimicit-o.

Aceasta nu este doar o afirmație din învățătura noastră de credință, ci este o mărturisire a ei, precum ne încredințează și ne adeverește Sfântul Apostol Pavel: „Iar dacă Hristos n-a înviat, **zadarnică este credința voastră**, sunteți încă în păcatele voastre; (...) iar dacă nădăjduim în Hristos numai în viața

aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii. ***Dar acum Hristos a înviat din morți***, fiind începătură celor adormiți; (...) căci precum în Adam toți mor, ***așa și în Hristos toți vor învia***“ (I Corinteni XV, 17; 19; 20; 22).

Așadar, cu toată Biserica dreptmăritoare, noi, creștinii, credincioși marelui Adevăr al vieții veșnice, prăznuim, duhovnicește, de Paști, cu bucurie, cu speranță, în comuniune, în solidaritate și luminoși, „omorârea morții, sfărâmarea iadului și învierea altei vieți veșnice“¹.

Mai mult, prin moartea și Învierea Sa, Mântuitorul l-a ridicat din stricăciune pe strămoșul neamului omenesc, Adam, precum arată vechea cântare pascală: „*Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzând-o, Paștile nestricăciunii, lumii de mântuire*“².

Sfântul Ioan Gură de Aur preamărește puterea Învierii în Trupul Domnului, arătându-ne lămurit și convingător nimicirea morții și a puterii ei asupra noastră, a celor muritori. Comentând cunoscutul text al Sfântului Apostol Pavel din Epistola I către Corinteni: „*Unde îți este, moarte, biruința ta? Unde îți este, moarte, boldul tău?*“ (I Corinteni XV, 55), el exclamă cu tărie: „**Te-ai dus, te-ai prăpădit, ai pierit cu totul și degeaba ai mai făcut toate cele dinainte. Căci nu numai că i-a luat armele ce le avea (moartea), nu numai că a biruit-o, ci încă a și nimicit-o și a adus-o la aceea că nu mai înseamnă nimic**“³.

---

1. Stihiră în Cântarea a 7-a din CANONUL ÎNVIERII, în: *Slujba Învierii*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010, p. 37.

2. Luminânda Sfintei Învieri, în: *Slujba Învierii*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010, p. 41.

3. SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Comentariile sau tâlcuirile Epistolei întâi către Corinteni*, Omilia XLII, Editura Trinitas, Iași, 2007, pp. 455-456.

Una este o biruință într-o bătălie crâncenă, cu adversarul, cu toată înzestrarea și tactica sa și cu totul alta este distrugerea totală a armatei și a dotării acestuia. De aceea, Învierea Domnului nu este numai cea mai mare sărbătoare a sărbătorilor, ci este biruința Mântuitorului Hristos asupra dușmanului celui din urmă, moartea. De frica și de puterea ei au fost legați toți urmașii lui Adam. Din suferința cauzată de moarte ne-a slobozit Domnul, prin Învierea Sa: „*Cel ce crede în Mine, viu va fi, de va și muri*“ (Ioan XI, 25). Această convingere a pătruns în credința noastră din generație în generație, bucurându-ne că „iadul s-a golit“ și „viața stăpânește“. Concret, noi mărturisim, între Sfintele Paști și Înălțarea Domnului, domnia luminii Vieții, aprinsă în „candela“ inimilor, în sufletele și-n manifestările noastre. Așa înțelegem mai profund, mai adevărat, cum astăzi prăznuim, în bucurie duhovnicească, Lumina vieții veșnice, pe Hristos Domnul, care este începătură sau pârgă a propriei noastre învieri, precum ne învață Sfântul Ioan Gură de Aur: „*Murind pentru păcatele noastre, El S-a sculat din morți, că este pârgă (începătură) a celor adormiți. Căci pârga cui ar putea fi pârgă, dacă nu a celor sculați din morți? Pentru ce a mai luat trup omenesc, dacă nu urma a învia acel trup?*“⁴

Atunci, dacă trupul nostru, duhovnicește, este tainic parte din Trupul Domnului înviat, „*apoi negreșit că și trupul (nostru) va urma Capului*“, care este Hristos⁵.

---

4. SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Comentariile sau tâlcuirile Epistolei întâi către Corinteni*, Omilia XXXIX..., p. 419.

5. SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Comentariile sau tâlcuirile Epistolei întâi către Corinteni*, Omilia XVII..., p. 174.

Preaiubiți frați și surori,

Aceste înțelesuri sfinte și folositoare nouă, tuturor, au valoare de medicament puternic și vindecător de frica morții, în care eram ținuți (Evrei II, 15), pentru întărirea în credință și, mai ales, pentru luminarea din întunericul încercărilor recente, cauzate de suferința unei boli aducătoare uneori, din nefericire, chiar de moarte, în timpul și în spațiul răscumpărat de Hristos prin Învierea Sa.

Totuși, prin credință puternică și întăriți de Domnul înviat din morți, ne adunăm puterile și ne manifestăm bucuria, știind că moartea este o trecere dintr-o etapă a vieții noastre către cea eternă.

Cât suntem în trup, frica de boală și de moarte se manifestă totuși mai cu seamă în încercările la care suntem cu toții supuși. De aceasta n-au fost scutiți nici Sfinții Apostoli și nici puținele persoane credincioase care L-au urmat pe Domnul până la Cruce și la așezarea în mormânt. Piatra grea de pe ușa mormântului le-a apăsat puternic sufletele... De asemenea, teama de necunoscut a închis, chiar dincolo de ușile încuiate, sufletele Sfinților Apostoli: „...și ușile fiind încuiate unde erau adunați ucenicii de frica iudeilor, **a venit Iisus** și a stat în mijloc și le-a zis: «*Pace vouă!*»“ (Ioan XX, 19). La rândul lor, purtătoarele de aromate, Maria Magdalena și cealaltă Marie, venind la mormânt, au trăit frica mare a cutremurului, când au văzut pe îngerul Domnului coborând din Cer, care le-a zis „**Nu vă temeți, că știu că pe Iisus cel răstignit Îl căutați. Nu este aici; ci s-a sculat precum a zis**“ (Matei XXVIII, 5-6).

Însuși Domnul, pe când mergeau ele, le-a întâmpinat, zicându-le „**Bucurați-vă!**“, iar ele I-au cuprins picioarele Lui

și „**I S-au închinat**“ (Matei XXVIII, 9), Domnul confirmând chemarea îngerului: „**Nu vă temeți**“ (Matei XXVIII, 10).

Și nouă ne actualizează bucuria, la Înviere în **Anul Domnului 2020** Hristos-Domnul, în Evanghelia Sa, în care este prezentă Persoana Sa, în chip viu, dar și lucrarea unei minunate mutații pentru sufletele noastre: **de la teamă la starea de pace lăuntrică, de încredințare a biruinței morții și de proclamare a puterii vindecătoare a vieții. Învierea este, așadar, început al trecerii de la teama de moarte, fie ea cauzată în zilele noastre și de un virus necunoscut, la bucuria vieții cea fără de sfârșit, căci „fie de trăim, fie de murim, ai Domnului suntem!**“ (Romani XIV, 8).

Aceste realități trăite de noi toți în comuniune, mari mulțimi cu făcliile în mâini la Înviere, anul acesta ne găesc tot uniți, dar de la o necesară și pasageră distanță fizică, unii de alții, slujitorii, în biserici, iar dumneavoastră, frați și surori, în casele personale. Și această stare este relatată la Înviere de Sfântul Ioan Evanghelistul. El ne prezintă prima întâlnire, față către față, a Domnului Slavei, Iisus Hristos, în dimineața Învierii, cu Sfânta Mironosiță Maria Magdalena, totuși, la o oarecare distanță. Emoționată, printre lacrimi, ea L-a confundat pe Domnul cu un grădinar. Grădinarul Raiului, Iisus Hristos, arată lumina Vieții Veșnice. Maria nu avea de unde să știe, însă, că și ea va fi o lucrătoare în Grădina Învierii! Domnul a strigat-o pe nume: „Marie!“, și a întrebat-o de ce plângea? Evident, ea Îl plângea pe Domnul! Dar El, înviat din morți n-a mai îngăduit plânsul, deoarece plânsul este posibil doar în durerea pentru moartea disperată, fără credința în Hristos. Prin Învierea Domnului, moartea este nimicită, viața stăpânește, iar raporturile dintre fiii Învierii sunt și ele luminoase și pline de pacea și bucuria vieții. Maria, de bucurie la întâlnirea cu Dom-

nul Înviat, cu ardoare a dorit să se apropie de El. Însă Domnul a oprit-o, întrucât El a spus: „*Încă nu m-am suit la Tatăl Meu*“. A oprit-o, „*nu te atinge de Mine!*“ (Ioan XX, 17-18). Nu era un refuz al Domnului, ci chemare la o pregătire aparte a Mariei, la așteptarea puterii duhovnicești a harului Sfântului Duh, Cel ce este „pretutindenea“ și vine să se sălășluiască „întru noi“.

Aparenta interdicție a apropierii noastre umane de Sfintele Paști, acum, este tot o chemare protectoare a vieții la o înțelegere mai profundă a comunicării tainice, sufletești, cu Hristos Domnul, pentru a ne pregăti unii dintre noi și de invitarea Sa, în casa sufletului, prin Sfânta Taină a Împărtășaniei. Ceilalți ne mulțumim de primirea luminii Sale și prezența Sa duhovnicească în inimile noastre! Este o mutație de la apropierea fizică la cea duhovnicească!

Înțelegem, fraților și surorilor, mai ales astăzi, la Sfintele Paști, că acest mesaj tainic, pe care ni-l trimite acasă Sfânta noastră Biserică, din iubire sinceră față de fiii și fiicele ei, din prelungirea darului Învierii Mântuitorului în starea de epidemie, este o încercare, cu siguranță trecătoare, dar reală și contagioasă. A nu ne atinge fizic unii cu alții, precum ne spun cu temei medicii trupului este o măsură dureroasă, pe moment, nemaiîntâlnită la noi în ultimul secol, și nici în lume! Izolarea aceasta doar trupească, temporară, pentru protecția noastră, a fost convertită însă înțelept, duhovnicește, într-o apropiere spirituală mai profundă, în cadrul familiilor reunite prin rugăciuni, lecturi spirituale ori culturale, ziditoare de speranță și luminătoare în fața atâtor îngrijorări, firești și înspăimântări trecătoare.

Atât cât a fost posibil, respectând normele stabilite de cei îndreptățiți să vegheze la sănătatea noastră, preoții au urmat calea unei medicini de suflet. La chemarea Domnului, a Bisericii și a

credincioșilor noștri, am reușit nu numai să depășim apropierea fizică și să ne unim, atât cât a fost posibil, și prin mijloacele ce ne stau la îndemână, de la suflet la suflet și, poate, am unit, prin milostivirea lui Dumnezeu, rugăciunea cu filantropia, din dorința sinceră de a nu face și noi, creștinii, ziduri artificiale între păstorii duhovnicești și fiii sufletești.

Astfel, în locul bisericilor pline de credincioși și a mulțimilor primitoare de lumină pascală, **contemplăm duhovnicește lumina din sufletele devenite „candle“ luminoase, iar casele dumneavoastră le vedem luminate ca pe niște biserici!**

Nu găsim suficiente cuvinte, iubiților, pentru a exprima pe deplin valoarea și binefacerea comunicării în cele sacre și-n cele profilactice concrete, a îndemnurilor la faptele iubirii milostive, pe timp de epidemie, în primul rând, grație Radioului și Televiziunii Trinitas și cotidianului „Ziarul Lumina“ ale Patriarhiei Române. Zilnic, 24 din 24 de ore, repet, în timp de izolare și pentru producătorii emisiunilor religioase, suntem invitați la comuniune, la apropiere!

Iubiților,

De Duhul Sfânt a fost inspirat Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, când, deodată cu întronizarea Sa în Catedrala Patriarhală, a inițiat programul de comunicare, pe verticală cu Dumnezeu și pe orizontală cu noi, toți creștinii. Prin credință, prin slujire liturgică și prin faptă milostivă, de la suflet la suflet, de la frate la frate și de la Altarul lui Hristos la „altarul“ aproapelui, pentru toți românii din țară și din lume, aceste realități **ne unesc și ne întăresc!**

Comunicarea aducătoare de comuniune, sub inspirația și harul Preasfintei Treimi și lucrarea ce se naște din cuvântul

sfânt, întreținute de „apostolii“ lui Hristos, slujitori și credincioși, „de la vlădică până la opincă“, devin astăzi o convertire miraculoasă a „**virtualului**“ la **virtute!** Cu Hristos, prin credincioși, din Biserică, în casele creștinilor și-n sufletele lor! De nenumărate ori ne-au deschis brațele iubitoare spre autentica menire a noastră, filantropia. **Aceasta este măsura credinței noastre, filantropia!**

Cum am putea, astăzi, mulțumi, din inimă, tuturor slujitorilor Sfintelor Altare, de la mănăstirile și parohiile din eparhia noastră, pentru smerenia rugăciunii tăcute ori singulare, dătătoare de tainica unire cu credincioșii, nevoiți să rămână la casele lor? **Lucrarea liturgică n-a fost oprită, cu toate că și preoții sunt și ei oameni! Au biruit cu Hristos și din iubire sinceră față de popor! Asemenea dumneavoastră, credincioșii v-ați unit cu noi, real și tainic, în rugăciuni, iar tehnologia modernă a devenit „far luminos“ al pacificării de la distanță, printr-o mare apropiere sufletească! „Podul“ filantropic de fapte izvorât din iubire n-a fost slăbit tot Postul Mare. Oameni de presă, voluntari, autorități, toți au săvârșit cu o mare disponibilitate „liturgia fratelui“, ajutorarea celui izolat trupest, recuperat și el prin semnele iubirii milostive și generoase. Preoții, doctori ai sufletelor, s-au unit firesc în slujirea pentru sănătatea poporului, cu eroii autentici ai salvării din epidemie, medicii, asistenții medicali și atâția donatori și voluntari ai sănătății, „îngerii“ vestitori ai vieții mai puternice decât frica de moarte, de boală și de izolare temporară, care, sperăm, să fie cât mai scurtă.**

Trecem, cu toții, de Sfintele Paști, de la teama justificată medical, dar nu și spiritual, deoarece puterea credinței în Învierea Mântuitorului ne aduce și „medicamentul“ curajului de a

ne purta crucea, acum luminată și dăruitoare de bucurie, „căci, iată, a venit prin Cruce bucurie la toată lumea!“

Cât de mult doresc din inimă să vă rog, în Sfânta Zi de Înviere, iubiții mei frați, **slujitori și dragi credincioși și credincioase**, „să ne luminăm cu prăznuirea“! Real, autentic! Să-L chemăm pe Mântuitorul să ne cerceteze de Sus, cu puterea Sa cerească, sufletele, inimile, viața și casa!

Învie, Doamne, în noi și între noi, aici și pretutindeni, în lumea aceasta oarecum tristă și cu oameni izolați fizic în casele lor, darul sfânt al vieții, de sănătate! **Aceste scumpe valori, viața și sănătatea, sunt comori și tezaure sigure și nepieritoare! Omul sănătos este omul Învierii, al vieții tihnite și liniștite.**

Dăruiește-ne, Mântuitorule, sănătate sufletească și mare grijă, clipă de clipă, cu responsabilitate sporită, pentru sănătatea trupeză a tuturor, **urmând toate sfaturile cerute de cei rânduți! Scurtează, Doamne, timpul epidemiei!**

Să fiți sănătoși! Să fiți buni! Să fiți iertători și milostivi!

Vă rog și iar vă rog, dați-ne cele mai mari daruri de Sfintele Paști: știri despre sănătatea dumneavoastră, a tuturor creștinilor de la Dunărea de Jos, din România, și din întreaga lume!

Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!

Al vostru către Hristos, de-a pururea rugător
și de bine doritor,

† Casian
Arhiepiscopul Dunării de Jos

RUGĂCIUNE LA VREME DE BOALĂ MOLIPSITOARE

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ești bogat în milă și, cu purtarea Ta de grijă cea înțeleaptă, ocârmuiești viața noastră, ascultă rugăciunea noastră, primește pocăința noastră pentru păcate, oprește noua boală molipsitoare (noua epidemie), precum ai încetat pedepsirea poporului Tău în vremea regelui David. Cel ce ești Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, dăruiește însănătoșire celor cuprinși de boală, ridicându-i grabnic din patul durerii, ca să Te slăvească pe Tine, Mântuitorul cel Milostiv, iar pe cei sănătoși îi ocrotește de orice boală. Bindecuvintează, întărește și păzește, Doamne, cu harul Tău, pe toți cei care, cu iubire de oameni și jertfelnicie, îi îngrijesc pe cei bolnavi la casele lor sau în spitale. Îndepărtează toată boala și suferința din popor și ne învață să prețuim viața și sănătatea ca daruri ale Tale. Dăruiește-ne, Dumnezeule, pacea Ta și umple inimile noastre de credință neclintită în ocrotirea Ta, de nădejde în ajutorul Tău și de dragoste față de Tine și de aproapele. Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

**CUVÂNT DE ÎNVĂȚĂTURĂ
AL CELUI ÎNTRE SFINȚI
PĂRINTELUI NOSTRU IOAN GURĂ DE AUR,
ARHIEPISCOPUL CONSTANTINOPOLULUI,
ÎN SFÂNTA ȘI LUMINATA ZI
A SLĂVITEI ȘI MÂNTUITOAREI ÎNVIERI
A LUI HRISTOS, DUMNEZEUL NOSTRU**

De este cineva binecredincios și iubitor de Dumnezeu, să se bucure de acest praznic frumos și luminat. De este cineva slugă înțeleaptă, să intre, bucurându-se, întru bucuria Domnului său. De s-a ostenit cineva postind, să-și ia acum răsplata. De a lucrat cineva din ceasul cel dintâi, să-și primească astăzi plata cea dreaptă. De a venit cineva după ceasul al treilea, mulțumind să prăznuiască. De a ajuns cineva după ceasul al șaselea, să nu se îndoiască, nicidecum, căci cu nimic nu va fi păgubit. De a întârziat cineva până în ceasul al nouălea, să se apropie, nicidecum îndoindu-se. De a ajuns cineva abia în ceasul al unsprezecelea, să nu se teamă din pricina întârzierii, căci darnic fiind Stăpânul, primește pe cel de pe urmă ca și pe cel dintâi, odihnește pe cel din al unsprezecelea ceas ca și pe cel ce a lucrat din ceasul dintâi; și pe cel de pe urmă miluiește, și pe cel dintâi mângâie; și aceluia plătește, și acestuia dăruiește; și faptele le primește; și gândul îl ține în seamă, și lucrul îl prețuiește, și voința o laudă.

Pentru aceasta, intrați toți întru bucuria Domnului nostru; și cei dintâi, și cei de al doilea, luați plata. Bogații și săracii împreună bucurați-vă. Cei ce v-ați înfrânat și cei leneși, cinstiți ziua. Cei ce ați postit și cei ce n-ați postit, veseliți-vă astăzi. Masa este plină, ospătați-vă toți. Vițelul este mult, nimeni să nu iasă flămând. Gustați toți din ospățul credinței; împărtașiți-vă toți din bogăția bunătății. Să nu se plângă nimeni de lipsă, că s-a arătat Împărăția cea de obște. Nimeni să nu se tânguiască pentru păcate, că din mormânt iertare a răsărit. Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului; a stins-o pe ea Cel ce a fost ținut de ea. Prădat-a iadul Cel ce S-a pogorât în iad; umplutu-l-a de amărăciune, fiindcă a gustat din trupul Lui. Și aceasta mai înainte înțelegând-o Isaia, a strigat: Iadul, zice, s-a amărât, întâmpinându-Te pe Tine jos: amărātu-s-a că s-a stricat. S-a amărât, că a fost batjocorit; s-a amărât, că a fost omorât; s-a amărât, că s-a surpat; s-a amărât, că a fost legat. A primit un trup și de Dumnezeu a fost lovit. A primit pământ și s-a întâlnit cu cerul. A primit ceea ce vedea și a căzut prin ceea ce nu vedea. Unde-ți este, moarte, boldul? Unde-ți este, iadule, biruința? Înviat-a Hristos și tu ai fost nimicit. Sculatu-S-a Hristos și au căzut diavolii. Înviat-a Hristos și se bucură îngerii. Înviat-a Hristos și viața stăpânește. Înviat-a Hristos și nici un mort nu este în groapă; că Hristos, sculându-Se din morți, începătură celor adormiți S-a făcut. Lui se cuvine slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.